

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА

ЦЕНТЪР ЗА КОНТРОЛ И ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

НАЦИОНАЛНО ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

VII клас

21 МАЙ 2014 г.

ВАРИАНТ 2

УВАЖАЕМИ УЧЕНИЦИ,

Тестът съдържа 25 задачи по български език и литература.

Задачите са два вида: със структуриран отговор с четири възможности за отговор, от които само един е верният, и с кратък свободен отговор.

Отговорите отбелязвайте със син цвят на химикалката в листа за отговори. Може да работите и върху тестовата книжка, но напомняме, че листът за отговори е официалният документ, който ще се оценява. Поради това е задължително верните според Вас отговори да отбелязвате внимателно в листа за отговори.

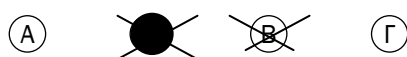
За да посочите своя отговор, срещу номера на съответната задача отбележете със знака **X** буквата на избрания от Вас отговор.

Например:

Ако след това прецените, че първоначалният Ви отговор не е верен, запълнете кръгчето с грешния отговор и отбележете със знака **X** буквата на друг отговор, който приемате за верен.

Например:

За задачите със свободен отговор в листа за отговори е оставено празно място. Използвайте това място, за да запишете своя отговор.

Ако след това прецените, че записаният свободен отговор не е верен, задраскайте го с хоризонтална черта и запишете над него отговора, който според Вас е правилен.

Запомнете! Като действителен отговор на съответната задача се приема само този, чиято буква е отбелязана със знака X. За всяка задача трябва да е отбелязан не повече от един действителен отговор.

ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕШНА РАБОТА!

Въпроси с избираем отговор

Прочетете текста и разгледайте таблицата, за да изпълните задачи от 1. до 4. включително.

По инициатива на Софийския зоопарк от 1998 година в сградата на Екологичния център през юни и през юли се провежда лятно зооучилище.

През юни зооучилището е за деца от 7 до 10 години. Сформират се 4 групи с не повече от 20 участници. Всяка група има занимания в рамките на пет дена от 10.00 часа до 15.30 часа по специално разработена програма за екологично образование.

През юли заниманията са за ученици от 11 до 14 години и са организирани по същия начин, както за по-малките деца, но дейностите са по-усложнени.

Програмата на лятното зооучилище за двете възрастови групи е създадена от екипа на Центъра, като са използвани и разработките на подобни образователни центрове в зоопаркове от цял свят. Тази програма е уникална по съдържание и може да се прилага само в условията на Софийския зоопарк. Тя се основава на нестандартни и забавни методи за поднасяне на информацията и включва много игри, възможности за творческа изява, индивидуални и групови дейности. Неотменна част от програмата са контактът с животните и грижите за тях.

Програма на лятното зооучилище

<i>Ден от седмицата</i>	<i>Тема</i>	<i>Описание на дейностите</i>
Понеделник	Животните от зоопарка	Ще се запознаете отблизо с работата в секторите на бозайниците, птиците, рибите, влечугите и насекомите.
Вторник	Зооолимпиада	Ще се състезавате с животните и ще научите много за тях.
Сряда	Ден на изкуството	По желание ще рисувате, ще моделирате, ще работите с природни материали, ще фотографирате, ще пишете поезия и проза.
Четвъртък	Зоодетектив	Ще задавате въпроси и ще намирате отговори.
Петък	Биоразнообразието в опасност	Ще гледате филм и след това ще го обсъждате.

1. Текстът е:

- А) публицистична статия
- Б) репортаж от събитие
- В) резюме на научен текст
- Г) информационна бележка

2. Кое твърдение е вярно?

- А) Таблицата оспорва информация, която е представена в текста.
- Б) Текстът е художествен, а таблицата изцяло го илюстрира.
- В) В таблицата се съдържа информация, която липсва в текста.
- Г) Информацията в таблицата се свързва само с първия абзац на текста.

3. В кой ден участниците в лятното зооучилище ще имат възможност да създават художествени текстове?

- А) в четвъртък
- Б) в понеделник
- В) в петък
- Г) в сряда

4. Кое твърдение е НЕВЯРНО, като имате предвид информацията от таблицата и от текста?

Лятното зооучилище ...

- А) има специална програма.
- Б) е само за ученици от I до IV клас.
- В) е инициатива на Софийския зоопарк.
- Г) се провежда ежегодно.

5. Кое от изреченията е сложно съставно изречение с подчинено обстоятелствено изречение?

- А) Залата, където тренираме всеки ден, беше затворена за ремонт.
- Б) Предупредих баща ми за закъснението си, за да не се тревожи.
- В) Служител от фирмата ми каза към кого да се обърна за информация.
- Г) Достойно е да бъдеш честен човек, отговорен за постъпките си.

6. Какъв е видът на сложното изречение?

Случвало се е да тръгна на поход още в ранните часове на деня.

- А) сложно съставно с подчинено допълнително изречение
- Б) сложно съставно с подчинено определително изречение
- В) сложно съставно с подчинено обстоятелствено изречение
- Г) сложно съставно с подчинено подложно изречение

7. В кое изречение е допусната пунктуационна грешка?

- А) Природни и исторически забележителности превръщат Родопска планина в място, което предлага интересни маршрути.
- Б) Понеже теренът се оказва труден за придвижване, решиха да се спуснат в дълбоката пещера едва когато всички си отпочинат.
- В) Въпреки че много обичам зимата, тя всъщност е най-неподходящият сезон за пътуване по опасните планински пътища.
- Г) Колкото повече приближаваше рожденият ден нетърпението на момчето нарастваше, тъй като очакваше много изненади.

8. В кое изречение подчертаната глаголна форма е от несвършен вид?

- А) В никакъв случай не тръгвай натам!
- Б) Написа ли домашното по математика?
- В) Детето искаше да разбере къде е играчката.
- Г) Нова тревога се промъкна в сърцето му.

9. В кое изречение подчертаната глаголна форма е преизказна?

- А) Коментирал, че сме били закъснели за тържеството.
- Б) Бих приел поканата, ако днес не заминавах.
- В) Не бяхме решили кога да тръгнем за планината.
- Г) Ще кажете истината за случилото се пред всички.

10. В кой ред фразеологичното словосъчетание е антоним на *мълчалив*?

- А) държи си езика зад зъбите
- Б) мели му воденицата
- В) влезе в устата на хората
- Г) от извора вода пие

11. Коя от подчертаните думи е употребена неуместно в изречението?

Да бъдеш винаги първи, да успяваш (А) във всичко, понякога изобразява (Б) неприятни усещания (В) и изгражда комплекси (Г).

12. В кой от редовете има пунктуационна грешка при цитирането?

- А) Житейският избор на лирическият герой е ясен – да участва в борбата „за правда и за свобода”.
- Б) Възрастната жена откликва на душевната тревога на бунтовника с думите „Как къде? Ами у дома!”.
- В) Древногръцкият драматург Софокъл казва: „Едно е да говориш много, друго е да кажеш нещо”.
- Г) Колко много се надявах да преосмисли постъпката си и да чуя неговото искрено „Извини ме!”.

13. Какъв е родният език според неговите „хулници” в творбата „Българският език”?

- А) с много чужди думи
- Б) прекрасен и силен
- В) груб и неизразителен
- Г) звучен и мелодичен

14. В коя творба основна тема е трагичната любов между двама млади?

- А) „Една българка”
- Б) „Неразделни”
- В) „Заточеници”
- Г) „По жицата”

15. Кой герой изповядва възгледа: „А бе жена нали е, какво ще приказваш с нея?...”?

- А) Македонски от „Немили-недраги”
- Б) Бай Ганьо от „Бай Ганьо у Иречека”
- В) Никола от „По жътва”
- Г) Гунчо от „По жицата”

16. От коя творба е откъсът?

Отпуснати и уморени се синеят далечни гори и планини и сякаш чакат кога полето а-ха ще пламне в пожар. Птичките са забягнали далеч из хладните усои и не им се чуе гласът.

- А) „Една българка”
- Б) „Немили-недраги”
- В) „По жицата”
- Г) „По жътва”

17. Каква роля НЕ изпълнява лирическият увод на творбата „Опълченците на Шипка“?

- А) Разкрива трагизма и величието на българския дух.
- Б) Предизвиква емоционално възприемане на творбата.
- В) Представя силното въздействие на словото на Столетов.
- Г) Насочва към размисъл за ролята на историческата памет.

18. За кой текст се отнася твърдението?

В този текст авторът изразява огромното си възхищение от „чудната игра на природата“ .

- А) „До Чикаго и назад“ („Ниагара!...“)
- Б) „Неразделни”
- В) „Заточеници”
- Г) „По жътва”

Въпроси с кратък свободен отговор

19. Попълнете таблицата, като в първата колона запишете буквата, с която е означено фразеологичното словосъчетание, а срещу нея във втората колона – цифрата, която посочва съответното значение.

А) хвърлям прах в очите	1) изплашвам се
Б) изкарвам си ума	2) разигравам
В) бия се в гърдите	3) залъгвам
Г) въртя на пръста си	4) самоизтъквам се

20. Преобразувайте пряката реч в изречението в непряка, като спазите правилата за пунктуационно оформяне и запазете основното глаголно време.

– Не оставяйте настолния си компютър включен, когато не го ползвате! – посъветва ги специалистът.

21. Открийте и запишете подчиненото допълнително изречение в състава на сложното изречение.

Стояхме притихнали, защото усетихме как върховете на дърветата се разклатиха от невидим повей.

22. Препишете текста, като редактирате допуснатите правописни и пунктуационни грешки, както и грешките при членуване.

Всеки е изпитвал послетствията от продължителното излагане на слънце в резултат на което е трябвало да използва плажно мляко. За да разбереш кога да се скриеш от слънцето вгледай се във своята сянка. Ако тя е по къса от реалният ти ръс, трябва да си особено внимателен, защото това означава, че слънчевите лачи са силни.

23. В първата колона от таблицата запишете буквите, след които са дадени цитати от изучени в VII клас творби, а във втората колона – заглавието на художествената творба, от която е съответният цитат.

- А) „...ний можехме с докраен жар / да водим бой – съдба завидна!...”
- Б) „Верни думи, вярна обич, има ли за тях развала?”
- В) „Ако ти кажат, че азе / паднал съм с куршум пронизан ...”
- Г) „Вълните намират канари тогаз, / патроните липсват, но волите траят ...”

24. В първата колона от таблицата запишете буквите, след които са дадени цитати от изучени в VII клас творби, а във втората колона – името на литературния герой, който произнася цитираните думи.

- А) „Какво ни трябва друго? Пари ли? Пари не щем, за пари не сме проливали кръвта си...”
- Б) „Па и мене нали ми се иска – я депутат да ме изберат, я кмет. Келепир има в тия работи.”
- В) „Не искам нищо да чувам, ни да ми обаждаш. Каквото знаеш, за себе си го знай.”
- Г) „Аго, за бога, направи това добро, помисли, че и ти имаш деца!... Ще се помолим и за тебе!”

25. Запишете в две-три изречения какво внушават думите от творбата „Заточеници“:

... нашият изгубен рай...